

31990L0618

29.11.1990

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 330/44

DIREKTIVA SVETA

z dne 8. novembra 1990

o spremembah Direktive 73/239/EGS in Direktive 88/357/EGS o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen življenjskega zavarovanja, zlasti glede zavarovanja avtomobilske odgovornosti

(90/618/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti členov 57(2) in 66 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

v sodelovanju z Evropskim parlamentom ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker je Svet zato, da bi se razvil notranji zavarovalniški trg, dne 24. julija 1973 sprejel Direktivo 73/239/EGS o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega zavarovanja razen življenjskega zavarovanja ⁽⁴⁾ (znana tudi kot „Prva direktiva“) ter dne 22. junija 1988 Direktivo 88/357/EGS o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen življenjskem zavarovanju,

ki opredeljuje določbe za omogočanje učinkovitega uresničevanja svobode opravljanja storitev in spreminja Direktivo 73/239/EGS ⁽⁵⁾ (znana tudi kot „Druga direktiva“);

ker je Direktiva 88/357/EGS zavarovalnicam s sedežem v Skupnosti olajšala opravljanje storitev v državah članicah, s čimer je zavarovalcem omogočila, da se zavarujejo ne le pri zavarovalcih, ustanovljenih v njihovi lastni državi, temveč tudi pri zavarovalcih, ki imajo sedež v Skupnosti in so ustanovljeni v drugih državah članicah;

ker je področje uporabe določb Direktive 88/357/EGS, ki zadevajo posebej svobodo opravljanja storitev, izključevalo nekatere nevarnosti, pri katerih se je uporaba omenjenih določb na tej stopnji izkazala za neustrezno zaradi posebnih predpisov, ki jih sprejemajo organi držav članic; ker je bilo treba te izjeme ponovno preučiti po tem, ko se je ta direktiva nekaj časa že izvajala;

ker je ena od izjem zadevala zavarovanje avtomobilske odgovornosti razen zavarovanja prevozniške odgovornosti;

ker pa se je takrat, ko je bila sprejeta omenjena direktiva, Komisija zavezala, da bo Svetu kar najhitreje predložila predlog glede svobode opravljanja storitev na področju zavarovanja civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil (razen prevozniške odgovornosti);

ker je ob upoštevanju določb omenjene direktive o obveznem zavarovanju, za omenjeno zavarovalno vrsto avtomobilske odgovornosti primerno predvideti možnost obravnavanja velikih nevarnosti v smislu člena 5 omenjene direktive;

⁽¹⁾ UL C 65, 15.3.1989, str. 6 in
UL C 180, 20.7.1990, str. 6.

⁽²⁾ UL C 68, 19.3.1990, str. 85 in Odločba z dne 10. oktobra 1990 (še ni objavljena v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL C 194, 31.7.1989, str. 3.

⁽⁴⁾ UL L 228, 16.8.1973, str. 3.

⁽⁵⁾ UL L 172, 4.7.1988, str. 1.

ker je treba obravnavanje velikih nevarnosti predvideti tudi za zavarovanje, ki krije škodo ali izgubo kopenskih motornih vozil in kopenskih vozil razen motornih vozil;

ker je Direktiva 88/357/EGS določila, da morajo biti nevarnosti, ki se lahko krijejo s sozavarovanji na ravni Skupnosti v smislu Direktive Sveta 78/473/EGS z dne 30. maja 1978 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o sozavarovanju na ravni Skupnosti ⁽¹⁾, velike nevarnosti, opredeljene v Direktivi 88/357/EGS, in ker bo vključitev avtomobilskih zavarovalnih vrst v definicijo velikih nevarnosti iz Direktive 88/357/EGS, ki je v skladu s pričujočo direktivo, povzročila vključitev teh vrst v seznam vrst, ki se lahko krijejo s sozavarovanji na ravni Skupnosti;

ker je Direktiva Sveta 72/166/EGS z dne 24. aprila 1972 o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti ⁽²⁾, kakor jo nazadnje spreminja Direktiva 90/232/EGS ⁽³⁾, temeljila na sistemu zelene karte in na sporazumih med nacionalnimi biroji avtomobilskega zavarovanja, da bi tako omogočili odpravo preverjanja zelene karte;

ker pa je zaželeno, da se državam članicam odobri prehodna ureditev za postopno uporabo posebnih določb te direktive, ki se nanašajo na obravnavanje velikih nevarnosti pri omenjenih zavarovalnih vrstah, vključno s primeri, kjer so nevarnosti krite s sozavarovanji;

ker je za zagotavljanje trajnega pravilnega delovanja sistema zelene karte in sporazumov med nacionalnimi zavarovalnimi biroji primerno, da se od zavarovalnic, ki avtomobilsko zavarovanje v državi članici zagotavljajo z opravljanjem storitev zahteva, da se združijo in sodelujejo pri financiranju biroja te države članice;

ker je Direktiva Sveta 84/5/EGS z dne 30. decembra 1983 o približevanju zakonodaje držav članic, ki se nanašajo na zavarovanje civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil ⁽⁴⁾, kakor je bila nazadnje dopolnjena z Direktivo 90/232/EGS, zahtevala, da zavarovalnice ustanovijo ali pooblastijo telo (škodni sklad) z nalogo zagotavljanja odškodnine oškodovancem iz nesreč, ki jih povzročijo nezavarovana ali neznana vozila;

ker je prav tako primerno, da se od zavarovalnic, ki zavarovanje avtomobilске odgovornosti v državi članici zagotavljajo z opravljanjem storitev, da se združijo in sodelujejo pri financiranju škodnega sklada, ustanovljenega v tej državi članici;

ker se veljavni predpisi o kritju povečanih nevarnosti v določenih državah članicah uporabljajo za vsa podjetja, ki nevarnosti krijejo prek poslovalnice, ustanovljene tam; ker je namen takšnih predpisov zagotoviti, da se obvezna narava zavarovanja avtomobilске odgovornosti uravnovesi z možnostjo vznika, da takšno zavarovanje pridobijo; ker bi morale biti državam članicam dovoljeno, da te predpise uporabijo za podjetja, ki storitve opravljajo na njihovih ozemljih, in sicer v tolikšnem obsegu, v kolikšnem so predpisi upravičeni z vidika javnega interesa in ne presegajo tega, kar je nujno za doseganje zgoraj omenjenega namena;

ker na področju zavarovanja avtomobilске odgovornosti varovanje interesov oseb, ki so utrpeli škodo in ki bi lahko uveljavljale odškodninske zahtevke, dejansko zadeva vsakogar, zaradi česar je dobro zagotoviti, da te osebe v primerih, ko zavarovatelj avtomobilске odgovornosti posluje v okviru opravljanja storitev in ne prek poslovalnice, niso v slabšem položaju in da se ne srečujejo z večjimi neprijetnostmi; ker je v ta namen in toliko, kolikor interesi teh oseb niso dovolj varovani s predpisi, ki veljajo za izvajalca storitev v državi članici, v kateri je ustanovljen, treba predvideti, da država članica opravljanja storitev od podjetja zahteva, da imenuje zastopnika, ki ima stalno prebivališče ali poslovalnico na njenem ozemlju, ki bo zbiral vse potrebne informacije v zvezi z odškodninskimi zahtevki in ki bo imel zadostna pooblastila, da bo zastopal podjetje v odnosu do oseb, ki so utrpeli škodo in ki bi lahko uveljavljale odškodninske zahtevke, vključno z izplačilom takšnih zahtevkov, ter da ga bo v zvezi s temi odškodninskimi zahtevki zastopal ali ga po potrebi dal zastopati pred sodišči in organi te države članice;

ker je prav tako mogoče zahtevati, da ta zastopnik zastopa podjetje pred pristojnimi organi države članice opravljanja storitev, ko gre za preverjanje obstoja in veljavnosti polic zavarovanja avtomobilске odgovornosti;

ker je treba predvideti fleksibilen postopek, s katerim bo mogoče oceniti vzajemnost glede tretjih držav na temelju Skupnosti; ker želi Skupnost svoje finančne trge ohraniti odprte za preostali svet, cilj tega postopka ni zapiranje finančnih trgov Skupnosti, temveč krepitev liberalizacije globalnih finančnih trgov v tretjih državah; ker je v ta namen ta direktiva predvidela postopke pogajanj s tretjimi državami in kot zadnje sredstvo ukrepe, s katerimi se

⁽¹⁾ UL L 151, 7.6.1978, str. 25.

⁽²⁾ UL L 103, 2.5.1972, str. 1.

⁽³⁾ UL L 129, 19.5.1990, str. 33.

⁽⁴⁾ UL L 8, 11.1.1984, str. 17.

bodo začasno ustavile nove prošnje za dodelitev dovoljenj ali pa se bodo omejila nova dovoljenja,

„NASLOV III B

Pravila, ki se uporabljajo za podjetja matičnih podjetij, za katera veljajo zakoni tretjih držav, in za pridobivanje deležev s strani takšnih matičnih podjetij“.

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 4

Člen 1

V tej direktivi imajo uporabljeni izrazi naslednji pomen:

- (a) „vozilo“ pomeni vozilo, opredeljeno v členu 1(1) Direktive 72/166/EGS;
- (b) „biro“ pomeni biro nacionalnih zavarovalcev, opredeljen v členu 1(3) Direktive 72/166/EGS;
- (c) „škodni sklad“ pomeni organ, opredeljen v členu 1(4) Direktive 84/5/EGS;
- (d) „matično podjetje“ pomeni matično podjetje, opredeljeno v členih 1 in 2 Direktive 83/349/EGS ⁽¹⁾;
- (e) „hčerinsko podjetje“ pomeni hčerinsko podjetje, opredeljeno v členih 1 in 2 Direktive 83/349/EGS; tudi vsako hčerinsko podjetje hčerinskega podjetja velja za hčerinsko podjetje matičnega podjetja, ki je na čelu takšnih družb.

Člen 2

V členu 5(d) Direktive 73/239/EGS se „nevarnosti, razvrščene v vrste 8, 9, 13 in 16 točke A Priloge“ v prvem odstavku točke (iii) nadomestijo z naslednjim:

„nevarnosti, razvrščene v zavarovalne vrste 3, 8, 9, 10, 13 in 16 točke A Priloge“.

Člen 3

1. Naslov III Direktive 73/239/EGS se nadomesti kakor sledi:

„NASLOV III A

Pravila, ki se uporabljajo za zastopstva in podružnice, ki so ustanovljene v Skupnosti in ki spadajo med podjetja, katerih sedeži so zunaj Skupnosti“.

2. Za členom 29 Direktive 73/239/EGS se vstavi naslednje poimenovanje:

⁽¹⁾ UL L 193, 18.7.1983, str. 1.

Naslovu III B Direktive 73/239/EGS se dodata člena 29a in 29b:

„Člen 29a

Pristojni organi držav članic obvestijo Komisijo:

- (a) o vsakem dovoljenju za neposredno ali posredno hčerinsko podjetje z enim ali več matičnimi podjetji, za katera veljajo zakoni tretje države. Komisija obvesti Zavarovalni odbor, ki ga na predlog Komisije ustanovi Svet;
- (b) vsakokrat, ko matično podjetje pridobi tolikšen delež v zavarovalnici Skupnosti, da slednja postane njegovo hčerinsko podjetje. Komisija obvesti Zavarovalni odbor, ki ga na predlog Komisije ustanovi Svet.

Kadar se dovoljenje podeli neposrednemu ali posrednemu hčerinskemu podjetju enega ali več matičnih podjetij, za katera velja pravo tretjih držav, se struktura skupine navede v obvestilu, ki ga pristojni organi naslovijo na Komisijo.

Člen 29b

1. Države članice obvestijo Komisijo o vseh splošnih težavah, s katerimi se srečujejo njihove zavarovalnice pri ustanavljanju ali opravljanju dejavnosti v tretji državi.

2. Sprva najmanj šest mesecev pred uporabo te direktive, potem pa občasno, Komisija pripravi poročilo, v katerem glede na pogoje iz odstavkov 3 in 4 preuči, kakšnega ravnanja so zavarovalnice Skupnosti deležne v tretjih državah, in sicer kar zadeva ustanavljanje in opravljanje zavarovalnih poslov ter pridobivanje deležev v zavarovalnicah tretjih držav. Komisija ta poročila poda Svetu, skupaj z ustreznimi predlogi.

3. Kadar koli Komisija sodi, in sicer bodisi na podlagi poročil iz odstavka 2 bodisi na podlagi drugih informacij, da tretja država zavarovalnicam Skupnosti ne zagotavlja učinkovitega dostopa do tržišča, primerljivega s tistim, ki ga Skupnost zagotavlja zavarovalnicam iz te tretje države, lahko Komisija Svetu poda predloge za ustrezen mandat za pogajanja, s čimer

bi pridobili primerljive konkurenčne možnosti za zavarovalnice Skupnosti. Svet odloča s kvalificirano večino.

4. Kadar koli Komisija bodisi na podlagi poročil iz odstavka 2 bodisi na podlagi drugih informacij sodi, da zavarovalnice Skupnosti v tretji državi niso deležne nacionalne obravnave, ki bi jim nudila enake konkurenčne možnosti, kot so na voljo domačim zavarovalnicam, ter da pogoji učinkovitega dostopa do tržišča niso izpolnjeni, lahko Komisija sproži pogajanja za izboljšanje situacije.

V okoliščinah, opisanih v prvem pododstavku, je lahko skladno s postopkom iz akta o ustanovitvi Zavarovalnega odbora iz člena 29a poleg sproženja pogajanj kadar koli sprejeta tudi odločitev, da morajo pristojni organi držav članic omejiti ali zadržati svoje odločitve:

- v zvezi s prošnjami za dovoljenje, vloženimi v času sprejetja sklepa ali pozneje, in
- v zvezi s pridobivanjem deležev s strani posrednih ali neposrednih matičnih podjetij, za katera veljajo zakoni zadevne tretje države.

Trajanje omenjenih ukrepov ne sme presegati treh mesecev.

Pred iztekom trimesečnega obdobja in zaradi rezultatov pogajanj lahko Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino odloči, da ukrepi še naprej ostanejo v veljavi.

Takšne omejitve ali zadržanje ne smejo veljati za ustanovitev hčerinskih podjetij s strani zavarovalnic ali njihovih hčerinskih podjetij, ki so zakonito pridobila dovoljenja v Skupnosti, ali za pridobivanje deležev v zavarovalnicah Skupnosti s strani takšnih podjetij ali hčerinskih podjetij.

5. Kadar koli Komisija sodi, da je nastopila ena od situacij iz odstavka 3 in 4, jo države članice na njeno zahtevo obvestijo:

- (a) o vsaki prošnji za dovoljenje za posredno ali neposredno hčerinsko podjetje z enim ali več matičnimi podjetji, za katera veljajo zakoni zadevne tretje države;
- (b) o kakršnih koli načrtih takšnega podjetja, da bi pridobilo delež v zavarovalnici Skupnosti, skladno s katerimi bi slednja postala hčerinsko podjetje prvega.

Obveznost zagotavljanja informacij preneha, ko je sklenjen sporazum s tretjo državo iz odstavka 3 ali 4 ali ko ukrepi iz drugega in tretjega pododstavka odstavka 4 prenehajo veljati.

6. Ukrepi, sprejeti po tem členu, so v skladu z obveznostmi Skupnosti, ki izhajajo iz katerega koli mednarodnega sporazuma,

bodisi bilateralnega bodisi multilateralnega, ki velja za začetek opravljanja in opravljanje poslov zavarovalnic.“

Člen 5

Druga in tretja alineja v drugem odstavku člena 12(2) Direktive 88/357/EGS se črtata.

Člen 6

V naslov III Direktive 88/357/EGS se vstavi naslednji člen:

„Člen 12a

1. Ta člen se uporablja v primerih, ko podjetje prek poslovalnice, ustanovljene v državi članici, krije nevarnost, razen prevozniške odgovornosti, razvrščene v zavarovalno vrsto 10 točke A Priloge Direktivi 73/239/EGS, ki je v drugi državi članici.

2. Država članica opravljanja storitev zahteva, da se podjetje včlani v nacionalni biro in nacionalni škodni sklad ter da sodeluje pri njunem financiranju.

Podjetje pa ne bo zavezano za nobeno plačilo ali prispevek biroju in skladu države članice opravljanja storitev v zvezi z nevarnostmi, ki se krijejo v okviru opravljanja storitev, razen tistih, ki se izračunavajo na isti osnovi kot za podjetja, ki krijejo nevarnosti, razen prevozniške odgovornosti, iz zavarovalne vrste 10, in sicer prek poslovalnice, ki je v tej državi članici, glede na njen prihodek od zavarovalnih premij iz te zavarovalne vrste v tej državi članici ali na število nevarnosti v tej zavarovalni vrsti, ki se krijejo tam.

3. Ta direktiva zavarovalnici, ki opravlja storitve, ne preprečuje, da bi zanjo veljala zahteva upoštevanja pravil v državi članici opravljanja storitev, kar zadeva kritje povečanih nevarnosti, če ta veljajo za ustanovljena podjetja.

4. Država članica opravljanja storitev od podjetja zahteva, da zagotovi, da se osebe, ki so vložile odškodninske zahtevke v zvezi z dogodki, ki so se zgodili na njenem ozemlju, ne znajdejo v manj ugodnem položaju, in sicer zaradi tega, ker podjetje krije nevarnost, razen prevozniške odgovornosti, iz vrste 10 v okviru opravljanja storitev in ne prek poslovalnice, ki je v tej državi.

V ta namen država članica opravljanja storitev od podjetja zahteva, da imenuje zastopnika, ki ima prebivališče ali poslovalnico na njenem ozemlju, ki bo zbiral vse potrebne informacije v zvezi z odškodninskimi zahtevki in ki bo imel zadostna pooblastila, da bo zastopal podjetje v odnosu do

oseb, ki so utrpeli škodo in ki bi lahko uveljavljale odškodninske zahtevke, vključno z izplačilom takšnih zahtevkov, ter da ga bo v zvezi s temi zahtevki zastopal ali ga po potrebi dal zastopati pred sodišči in organi te države članice.

Prav tako je mogoče zahtevati, da ta zastopnik zastopa podjetje pred pristojnimi organi države članice opravljanja storitev, ko gre za preverjanje obstoja in veljavnosti polic zavarovanja avtomobilske odgovornosti.

Država članica opravljanja storitev lahko od imenovane osebe ne zahteva, da v imenu podjetja, ki jo je imenovalo, opravlja dejavnosti, razen tistih, ki so opredeljene v drugem in tretjem pododstavku. Imenovana oseba ne opravlja poslovnega neposrednega zavarovanja v imenu omenjenega podjetja.

Imenovanje zastopnika samo po sebi ne pomeni odprtja podružnice ali zastopstva za namene člena 6(2)(b) Direktive 73/239/EGS, zastopnik pa prav tako ni poslovalnica v smislu člena 2(c) te direktive.“

Člen 7

1. Naslednji pododstavek se doda členu 15(1) in členu 16(1) Direktive 88/357/EGS:

„Vsaka država članica, na ozemlju katere namerava podjetje opravljati storitve, s katerimi se krijejo nevarnosti iz zavarovalne vrste 10, razen prevozniske odgovornosti, lahko zahteva, da podjetje:

- sporoči ime in naslov pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov iz člena 12a(4);
- predloži izjavo o tem, da se je podjetje včlanilo v nacionalni biro in nacionalni škodni sklad države članice opravljanja storitev.“

Člen 8

Naslednji pododstavek se doda členu 21(2) Direktive 88/357/EGS:

„Vsaka država članica lahko zahteva, da se ime in naslov zastopnikov zavarovalnic pojavita tudi v zgoraj omenjenih dokumentih.“

Člen 9

Člen 22(1) Direktive 88/357/EGS se nadomesti z naslednjim:

„1. Vsaka poslovalnica mora glede poslov, opravljenih v okviru opravljanja storitev, svoj nadzorni organ obvestiti o znesku premij – ne da bi pri tem odtegnila pozavarovanje – po državah

članicah in po skupinah zavarovalnih vrst. Skupine zavarovalnih vrst se opredelijo, kakor sledi:

- nezgodna in zdravstvena zavarovanja (1 in 2),
- zavarovanja motornih vozil (3, 7 in 10, pri čemer so številke v zvezi z vrsto 10, brez prevozniske odgovornosti, podrobneje opredeljene),
- požarna in druga škodna zavarovanja (8 in 9),
- pomorska in transportna zavarovanja in zavarovanja zrakoplovov (4, 5, 6, 7, 11 in 12),
- zavarovanja odgovornosti (13),
- kreditno in kavcijsko zavarovanje (14 in 15),
- druge zavarovalne vrste (16, 17 in 18).

Nadzorni organ vsake države članice te informacije posreduje nadzornim organom vsake od držav opravljanja storitev.“

Člen 10

Zadnji pododstavek člena 27(1) Direktive 88/357/EGS se nadomesti z naslednjim:

„Izjema, dovoljena od 1. januarja 1995, se uporablja le za pogodbe, ki krijejo nevarnosti, razvrščene pod vrste 3, 8, 9, 10, 13 in 16, ki so izključno v eni od štirih držav članic, katerim so bile odobrene prehodne ureditve.“

Člen 11

Ne glede na člen 23(2) Direktive 88/357/EGS lahko država članica opravljanja storitev v primeru velike nevarnosti v smislu člena 5(d) Direktive 73/239/EGS, razvrščene v zavarovalno vrsto 10, razen prevozniske odgovornosti, predvidi, da:

- se višina zavarovalno-tehničnih rezervacij v zvezi z zadevno pogodbo določi pod nadzorom organov te države članice in skladno z njenimi predpisi ali v primeru, ko takšni predpisi ne obstajajo, skladno z uveljavljeno prakso v tej državi članici, in sicer velja to do dneva, ko se morajo države članice uskladiti z direktivo, ki usklajuje letna poročila zavarovalnic,
- kritje teh rezervacij z ustreznimi vrstami in usklajenimi naložbami sodi pod nadzor organov te države članice, in sicer skladno z njenimi predpisi ali prakso, in sicer to velja do uradnega obvestila o Tretji direktivi o zavarovanju razen življenjskega zavarovanja,

- lokalizacija naložb iz druge alinee sodi pod nadzor organov te države članice, skladno z njenimi predpisi ali prakso, in sicer to velja do uradnega obvestila o Tretji direktivi o zavarovanju razen življenjskega zavarovanja.

Člen 12

Države članice spremenijo nacionalne predpise in jih uskladijo s to direktivo v roku 18 mesecev od dneva uradnega obvestila o njej ⁽¹⁾ ter o tem takoj obvestijo Komisijo.

Predpisi, spremenjeni skladno s prvim pododstavkom, se uporabijo v roku 24 mesecev od dneva obvestila o tej direktivi.

Člen 13

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 8. novembra 1990

Za Svet

Predsednik

P. ROMITA

⁽¹⁾ Države članice so bile o tej direktivi obveščene dne 20. novembra 1990.